

परि नो रुद्रस्य हेतिर्वृणक्तु परि तेषस्य दुर्मतिरघायोः ।

अव स्थिरा मधवद्वस्तनुध मीढुस्तोकाय तनयाय मृड ॥५०॥

त्रिष्टुप् । रुद्रस्य शिवस्य हेतिरायुधं नोऽस्मान्परिवृणक्तु परितो वर्जयतु अ-
स्मान्मा हत्वित्यर्थः । तेषस्य क्रुद्धस्य अघायोः द्रोग्धुर्दुर्मतिर्दुष्टमतिर्द्रीहबुद्धिश्चास्मा-
न्परिवृणक्तु । तेषति क्रोधेन ज्वलति तेषस्तस्य पचाद्यच् । अघं पापं परस्येह-
ति अघायुः सुप आत्मनः क्यजित्यत्र [पा० ३. १. ८.] परेहायामपि वाच्यमिति
क्यच् । क्यचि चेतीति [पा० ७. ४. ३३.] प्राप्ते अश्वाघस्यादिति [पा० ७. ४. ३७.] आ-
कारः क्याच्छन्दसीति [पा० ३. २. १७०.] उपत्ययः । मेहति सिञ्चतीति मीढान् हे
मीढुः कामाभिवर्षुक स्थिरा स्थिराणि दृढानि धनूंषि त्वमवतनुध अवतारय ज्ञा-
रहिताति कुरु । किमर्थं मधवद्वः मधमिति धननाम मधं हविर्लक्षणां धनं वि-
द्यते येषां ते मधवन्तो यजमानास्तदर्थं यजमानानां भयनिवृत्तये इत्यर्थः । किं च
तोकाय पुत्राय तनयाय पौत्राय च मृड पुत्रं पौत्रं च सुखय कर्मणि चतुर्थ्यौ
॥५०॥

मीढुष्टम शिवतम शिवो नः सुमना भव ।

परमे वृक्षेऽआयुधं निधाय कृत्तिं वसान आचर पिनाकं विभ्रदागहि ॥५१॥

इयमेकोना यवमध्या त्रिष्टुप् तृतीय एकादशार्णाः चत्वारोऽन्येऽष्टार्णाः पञ्चपा-
दा । अतिशयेन मीढान्मीढुष्टमः । अत्यन्तं शिवः शिवतमः । हे मीढुष्टम अति-
शयेन कामसेक्तः हे शिवतम अत्यन्तं कल्याणकर्तः । नोऽस्मान्प्रति शिवः शान्तः
सुमनाः हृष्टचित्तश्च भव । किं च परमे दूरस्थे उन्नते वा वृक्षे वटादौ आयुधं त्रि-
शूलादिकं निधाय संस्थाप्य कृत्तिं वर्म वसानः परिधानः सन् आचर आगह त-
पश्चरेति वा । आगहन्नपि पिनाकं धनुर्विभ्रत् धारयन्सन् आगहि आगह । ज्ञा-
शरहीनं धनुर्मात्रं शोभार्थं धारयन्नागहित्यर्थः ॥५१॥

विकिरिद्र विलोहित नमस्तेऽस्तु भगवः ।

यास्ते सहस्रं हेतयोऽन्यमस्मन्निवपतु ताः ॥५२॥